

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/46/2014
Identifikačné číslo spisu:	4212010364
Dátum vydania rozhodnutia:	24.09.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:4212010364.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 24. septembra 2014 v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Pavla Polku v trestnej veci obvineného P. J. pre zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. zák. vedenej na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 3T 90/2012, o dovolaní obvineného P. J. proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 4To 102/2013, z 1. apríla 2014 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného P. J. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Komárno, sp. zn. 3T 90/2012, z 12. augusta 2013 bol obvinený P. J. uznaný za vinného zo zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

- od presne nezisteného času až do dňa 14. júla 2011 si od doposiaľ presne neidentifikovaných osôb na nezistenom mieste v Komárne zaobstaral omamnú látku konope a psychotropnú látku pervitín, ktoré následne u seba neoprávnene prechovával, pričom dňa 14. júla 2011 v čase o 17.30 hod. v D. na G. ulici v blízkosti volejbalovej haly vydal príslušníkom Obvodného oddelenia PZ Komárno plastovú žltú krabičku s nápisom „Menthos“ s obsahom zelenej sušenej rastlinnej látky, plastové vrečko s nápisom „SYLVANA“ s obsahom zelenej sušenej rastlinnej látky, sklenenú nádobu o objeme 1 l s obsahom zelenej sušenej rastlinnej látky, sklenenú nádobu o objeme 0,5 l s obsahom zelenej sušenej rastlinnej látky, žltý umelohmotný obal z „Kinder vajíčka“ s obsahom zelenej sušenej rastlinnej látky, zatavenú injekčnú striekačku o objeme 2 ml s obsahom bieleho kryštallického materiálu, 2 prázdne injekčné striekačky, drvič, elektrickú váhu zn. ATP kapacity 100 g x 0,18 g a elektrickú digitálnu váhu zn. Pro Seale 111:111 g x 0,01 g, ktoré mal uložené v motorovom vozidle zn. Renault Clio EČ: D. a kriminalistickou expertízou vykonanou KEÚ PZ Bratislava podľa znaleckého posudku ČES: PPZ-KEU-BA-EXP-2011/10149 bolo zistené, že sklenená nádoba o objeme 1 l obsahovala konope s celkovou hmotnosťou 89,78 g s priemernou koncentráciou tetrahydrokanabinolu 16,2 % hmotnostných,

obsahujúce 14 544 mg tetrahydrokanabinolu, sklenená nádoba o objeme 0,5 l obsahovala konope s hmotnosťou 38,24 g s priemernou koncentráciou tetrahydrokanabinolu 16,7 % hmotnostných, obsahujúce 6 386 mg tetrahydrokanabinolu, umelohmotné vrečko s nápisom „SYLVANA“ obsahovalo konope

s hmotnosťou 61,92 g s priemernou koncentráciou tetrahydrokanabinolu 16,5 % hmotnostných, obsahujúce 10 217 mg tetrahydrokanabinolu, plastová nádoba s nápisom „Menthos“ obsahovala konope s hmotnosťou 1,969 g s priemernou koncentráciou tetrahydrokanabinolu 14,9 % hmotnostných, obsahujúce 253 mg tetrahydrokanabinolu, alobalová skladačka uložená v plastovom obale s nápisom „Menthos“ obsahovala konope

s hmotnosťou 34 mg s priemernou koncentráciou tetrahydrokanabinolu 8,0 % hmotnostných, obsahujúce 3 mg tetrahydrokanabinolu, plastový obal z „Kinder vajíčka“ obsahoval konope

s hmotnosťou 245 mg s priemernou koncentráciou tetrahydrokanabinolu 12,8 % hmotnostných, obsahujúce 31 mg tetrahydrokanabinolu a zatavená injekčná striekačka obsahovala metamfetamín s hmotnosťou 753 mg s priemernou koncentráciou 61,7 % hmotnostných metamfetamínu, obsahujúce 465 mg absolútneho metamfetamínu,

- v presne nezistenom čase na presne nezistenom mieste od presne nezistenej osoby kúpil psychotropnú látku pervitín, ktorú následne u seba na presne nezistených miestach v D. neoprávnene prechovával až do dňa 29. júla 2011 do 17.15 hod., kedy v D. na pozemnej komunikácii pri rieke Váh asi 300 m od Vážskeho mostu pri kontrole vodiča motorového vozidla zn. Renault Clio EC: D. vydal členom hliadky Obvodného oddelenia PZ Komárno injekčnú striekačku s obsahom bieleho kryštalického materiálu a kriminalistickou expertízou vykonanou KEÚ PZ Bratislava podľa znaleckého posudku

ČES: PPZ-KEU-BA-EXP-2011/11251 bolo zistené, že zatavená injekčná striekačka obsahovala metamfetamín s hmotnosťou 266 mg s priemernou koncentráciou účinnej látky 54,6 % hmotnostných metamfetamínu, obsahujúce 145 mg absolútneho metamfetamínu,

pričom rastliny rodu Cannabis sú zaradené v zmysle zákona č. 139/1998 Z. z.

o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov

do I. skupiny omamných látok, tetrahydrokanabinol je zaradený do I. skupiny psychotropných látok a metamfetamín je zaradený do II. skupiny psychotropných látok a celková predpokladaná hodnota zaisteného konope a metamfetamínu pri predaji v Nitrianskom kraji

v treťom štvrtroku 2011 predstavuje sumu 1 182,06 € až 4 278,19 €.

Za to bol odsúdený podľa § 172 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., za zistenia poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. j/ Tr. zák. na trest odňatia slobody v trvaní 3 roky. Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. v spojení s § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. súd výkon trestu obvinenému podmienčne odložil s probačným dohľadom a podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. ustanovil skúšobnú dobu v trvaní 4 roky. Podľa § 51 ods. 2, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. súd obvinenému uložil obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania omamných a psychotropných látok. Podľa § 60 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. súd obvinenému uložil trest prepadnutia vecí a to :

1 ks cca 1 litrovej sklenenej fľaše, 1 ks cca 0,5 litrovej sklenenej fľaše, 1 ks krabičky

s nápisom MENTOS - Blast, 1 ks otvárateľného plastového „kinder“ vajíčka - žltej farby, 1 ks drviča, 1 ks elektrickej váhy zn. ATP kapacity: 10g x 0,18 g, 1 ks digitálnej váhy zn. Pro Seale 111:111g x 0,01 g.

Krajský súd v Nitre uznesením, sp. zn. 4To 102/2013, z 1. apríla 2014 podľa § 319

Tr. por. odvolanie obvineného P. J. zamietol.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 4To 102/2013, z 1. apríla 2014 obvinený P. J., prostredníctvom obhajcu, podal dovolanie z dôvodov podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ Tr. por.

V odôvodnení dovolania obvinený P. J. tvrdí, že v predmetnej trestnej veci bol dôkaz, na základe ktorého sa celé trestné konanie začalo, zabezpečený nezákonným spôsobom a poukazuje na stabilizovanú súdnu

prax v otázkach hodnotenia legálnosti služobného zákroku vykonaného za účelom získania dôkazu pre trestné konanie. Cieľom policajných orgánov nebolo ani v danej veci vykonať služobný zákrok, ale zabezpečiť dôkaz pre účely trestného konania, čím obchádzali ustanovenia Trestného poriadku. Aj v danom prípade policajné orgány disponovali informáciou o páchaní trestného činu, a preto mohli postupovať výlučne podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku, čo neurobili. Poukazuje na výpoveď npráp. J. K. a ppráp. Mgr. W. S.

na hlavnom pojednávaní zo dňa 17. decembra 2012, ktorí zhodne uviedli, že vopred disponovali informáciou, že obžalovaný má mať pri sebe drogy, a preto ho aj vyzvali, aby ich vydal (čo by urobiť nemohli, ak by to vopred nevedeli), pričom podľa obsahu spisu (úradný záznam zo dňa 14. júla 2011, predvádzali zasahujúci policajti obžalovaného podľa § 17b zák. č. 171/1993 Z. z.) postupovali policajti podľa zák. č. 171/1993 Z. z. a zároveň postupovali aj podľa § 89 ods. 1 Tr. por., čo vyplýva zo zápisnice o vydaní veci zo dňa 14. júla 2011 a úradného záznamu vyšetrovateľa zo dňa 22. júla 2011, čo je postup celkom zmätočný a nezákonný (súčasný postup podľa Zákona o policajnom zbore a podľa Trestného poriadku nebol v danej veci možný). Poukazuje na ustanovenie § 200 ods. 1, ods. 4 Tr. por. a z toho vyplývajúcu jednoznačnú nezákonnosť postupu policajnej hliadky, ktorá nemala ani vecnú príslušnosť na vykonanie zásahu, ktorý vykonala. Zo spisového materiálu je zrejmé, že v danom prípade nehrozilo omeškanie a ani nešlo o neodkladnosť vykonania úkonu, za týchto okolností je vylúčené začínať trestné stíhanie vykonaním úkonu vydania veci, zákon vyžaduje uznesenie podľa § 199 ods. 1 druhá veta Tr. por., čo sa nestalo, nebezpečenstvo z omeškania nehrozilo.

Obvinený v dôvodoch dovolania ďalej tvrdí, že vyšetrovateľ Policajného zboru porušil zásadným spôsobom jeho právo na obhajobu tým, že mu vzniesol obvinenie až dňa 13. decembra 2011 a ktoré mu doručil dokonca až 5. marca 2012, opäť v rozpore s príslušnými ustanoveniami Tr. por. (predbežný výsledok skúmania mal k dispozícii prakticky hneď, ešte v júli 2011).

Nezákonným spôsobom bol priamo v súvislosti s vyššie uvedeným tzv. „taktickým“ zámerom vyšetrovateľa zabezpečený aj dôkaz - znalecký posudok Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ v Bratislave č. p. PPZ-KEU-BA-EXP-2011/10149, pretože vyšetrovateľ nepostupoval podľa § 142 ods. 3 Tr. por., teda znalecký posudok nie je možné vôbec v tomto konaní ako dôkaz použiť, nebol získaný zákonným spôsobom. Uznesenie o pribratí znalca doteraz nebolo doručené obvinenému, čo je porušením práva na obhajobu a nezákonným spôsobom získania dôkazu.

Podľa dovolateľa sa výhrady dotýkajú obidvoch skutkov, ktoré boli spáchané dňa

14. júla 2011 a 29. júla 2011, pričom poukazuje na to, že dôkaz proti obvinenému bol zabezpečený v rozpore s ustanovením § 89 Tr. por. alebo § 101 a § 102 Tr. por. Dôkaz bol zabezpečený bez akéhokoľvek zákonného dôvodu, čo vyplýva aj z úradného záznamu zo dňa 2. augusta 2011.

V ďalšej časti dovolateľ predkladá dovolaciemu súdu svoje stanovisko k záverom súdov v odôvodnení rozsudku a uznesenia. V konečnom dôsledku dovolateľ navrhuje, aby dovolací súd vyslovil podľa § 386 ods. 1 Tr. por. rozsudkom porušenie zákona v ustanoveniach, o ktoré sa dôvod dovolania opiera, a aby podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil rozsudok Krajského súdu v Nitre, č.k. 4To 102/2013-477, zo dňa 1. apríla 2014 a navrhuje, aby dovolací súd podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal Krajskému súdu v Nitre, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného P. J. sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Komárno. K dovolaciemu dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. prokurátor uviedol, že obhajca odsúdeného sa mohol zúčastňovať jednotlivých úkonov trestného konania a uplatniť obhajobu odsúdeného. S námietkami odsúdeného sa v dostatočnej miere vysporiadal prvostupňový súd, ako aj súd odvolací, pričom Krajský súd v Nitre v odôvodnení svojho uznesenia poukázal na skutočnosť, že podstatné v tomto smere je zistenie, že uznesenie o pribratí znalca bolo vydané, následne bol vypracovaný znalecký posudok, ktorý bol jedným z dôkazov, na podklade ktorých bolo P. J. vznesené obvinenie, pričom odsúdený v prípravnom konaní nenavrhol tento dôkaz opakovať, hoci mu bola daná možnosť, spolu so svojím obhajcom, preštudovať vyšetrovací spis po skončení vyšetrovania, ktoré svoje právo však nevyužil.

Pokiaľ sa jedná o pochybenie spočívajúce v tom, že uznesenie o vznesení obvinenia nebolo odsúdenému doručené bezodkladne po jeho vydaní v súlade s § 206 ods. 1 Trestného poriadku, prokurátor mal za to, že dôvody uvedeného postupu vyšetrovateľa boli v priebehu konania dostatočne objasnené, pričom takýto postup nie je možné považovať za zásadné porušenie práva obvineného na obhajobu, pretože v čase medzi vydaním predmetného uznesenia a jeho doručením obvinenému neboli vo veci vykonávané žiadne procesné úkony podľa Trestného poriadku.

K námietke dovolateľa v súvislosti s nezákonným spôsobom zabezpečenia dôkazov prokurátor uvádza, že príslušníci polície postupovali v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 171/1993 Zb. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov, keď využijúc svoje oprávnenie vyplývajúce z § 23 ods. 1 cit. zák. zastavili a kontrolovali vodiča motorového vozidla a zároveň konali plniac svoje úlohy vyplývajúce z citovaného zákona, v prvom prípade dňa 14. júla 2011 bezodkladne preverovali získanú informáciu, že odsúdený údajne prechováva drogy a v druhom prípade dňa 29. júla 2011 takúto informáciu síce nemali, ale disponovali poznatkom, že osoba riadiaca motorové vozidlo v minulosti prechovávala drogy. Zo zápisníc o vydaní veci podľa § 89 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že odsúdený drogy dobrovoľne vydal po zákonomnom poučení v zmysle citovaného ustanovenia Trestného poriadku, pričom tieto zápisnice aj podpísal. Uvedené veci vydal vecne príslušnému policajtovi s poukazom na § 10 ods. 8 písm. c/ Tr. por. a § 5 ods. 2 vyhlášky Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 648/2008 Z.z. o rozsahu vykonávania rozhodnutí, opatrení a úkonov trestného konania vo vyšetrovaní alebo skrátenom vyšetrovaní v znení neskorších predpisov. Nestotožňuje sa s argumentáciou odsúdeného ani v tom smere, že policajti vykonávajúci služobný zákrok konali súčasne podľa dvoch zákonov, nakoľko sa jednalo o dva odlišné úkony, a to zaistenie vecného dôkazu podľa § 89 ods. 1 Trestného poriadku a následne podozrivého predviedli na príslušný útvar Policajného zboru podľa § 17b zák. č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov.

Podľa prokurátora je zrejmé nenaplnenie odsúdeným uplatnených dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ Trestného poriadku, a preto navrhuje, aby dovolací súd dovolanie odsúdeného P. J. podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku odmietol.

Najvyšší súd, ako súd dovolací, konštatuje, že dovolateľ v dovolaní označil nesprávnu formu rozhodnutia odvolacieho súdu (Krajský súd v Nitre ako súd odvolací rozhodol uznesením a nie rozsudkom ako nesprávne opakovane tvrdí dovolateľ v písomných dôvodoch dovolania), napriek tomu ale zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), bolo podané oprávneným procesným subjektom (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.); dospel však k záveru, že nie sú naplnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ Tr. por., ktoré dôvody boli uvedené v dovolaní.

V úvode svojej argumentácie dovolací súd konštatuje, že dovolanie je jeden z mimoriadnych opravných prostriedkov v rámci trestného konania, ktorý je spôsobilý privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, ak to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu. Požadovaný jeden opravný prostriedok predstavuje v súdnom procese v Slovenskej republike inštitút odvolania. Pokiaľ by zákonodarcia zamýšľal urobiť z najvyššieho súdu tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Zásada „právo na obhajobu“ vyjadruje požiadavku, aby v trestnom procese bola zaručená ochrana práv a záujmov osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, a je teda nevyhnutým prostriedkom úspešného výkonu súdnictva smerom k ochrane základných práv a slobôd. Jej legislatívne vyjadrenie a reálne zabezpečenie svedčí v podstate nielen o stupni demokracie v trestnom procese daného štátu, ale vo svojej podstate jej realizácia v čo najširšom meradle je nielen v záujme osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ale v záujme celej spoločnosti, pretože toto právo neplynie len z ochrany práv jednotlivca, ale aj zo záujmu štátu na zistenie pravdy. Podľa názoru dovolacieho súdu právo na obhajobu

sa zaručuje ako základné právo fyzickej osoby, ktoré podlieha všetkým pravidlám, ktoré sa uznávajú pri ochrane základných práv a slobôd, a možno ho vnímať aj ako prostriedok nastoľujúci spravodlivú rovnováhu medzi verejnými záujmami, ktoré sú predmetom ústavnej ochrany.

Zásada „právo na obhajobu“ obsahuje tri relatívne samostatné práva obvineného:

- právo obhajovať sa osobne, alebo
- právo obhajovať sa za pomoci obhajcu podľa vlastného výberu, alebo
- právo na bezplatnú pomoc obhajcu, ak obvinený nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu a vyžadujú to záujmy spravodlivosti.

Konštantná judikatúra právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod. V praxi to znamená, že o zásadné porušenie práva na obhajobu pôjde najmä vtedy, ak obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby.

Takéto pochybenie súdov nižšieho stupňa dovolací súd v konaní nezistil, teda nemožno zaujať stanovisko, že došlo k porušeniu práva na obhajobu obvineného P. J. zásadným spôsobom, ktorá skutočnosť už sama osebe znamená nenaplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Napriek tomu sa dovolací súd zaoberal aj konkrétnymi námietkami, ktoré v rámci tohto dovolacieho dôvodu uviedol v písomných dôvodoch dovolania obvinený P. J..

Dovolací súd sa nestotožňuje s argumentáciou dovolateľa, podľa ktorej bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu tým, že vyšetrovateľ mu vzniesol obvinenie až dňa 13. decembra 2011 a to mu doručil až 5. marca 2012. V danom prípade, aby bolo možné vydať uznesenie o vznesení obvinenia obvinenému P. J., bolo potrebné zabezpečiť také dôkazy, ktoré by dávali väčšiu istotu podozrenia z páchania drogovej trestnej činnosti, keď takéto dôkazy neboli potrebné pre začatie trestného stíhania podľa § 199 Tr. por. (tzv. vo veci). Túto väčšiu istotu vyšetrovateľovi dával až znalecký posudok vypracovaný Kriminalistickým a expertíznym ústavom Policajného zboru, odbor prírodovedného skúmania a kriminalistických analýz ČES: PPZ-KEU-BA-EXP-2011/10149, ktorý bol doručený vyšetrovateľovi 7. decembra 2011. Uznesenie o vznesení obvinenia bolo vyhotovené vyšetrovateľom Policajného zboru dňa 13. decembra 2011, teda potom, ako mu bol doručený dôkaz zásadného významu a to znalecký posudok. Ďalší znalecký posudok toho istého ústavu ČES: PPZ-KEU-BA-EXP-2011/11251 bol vyšetrovateľovi doručený 9. decembra 2011, pričom uznesenie o vznesení obvinenia pre skutok, ktorého sa obvinený dopustil dňa 29. júla 2011, bolo vyhotovené vyšetrovateľom 13. februára 2012. Je síce pravdou, že uznesenia o vznesení obvinenia boli obvinenému P. J. doručené 5. marca 2012, ale z obsahu vyšetrovacieho spisu vyplýva, že v období od vznesenia obvinenia do doručenia obvinenia obvinenému P. J. neboli vykonávané žiadne procesné úkony, pri vykonávaní ktorých by mohol uplatňovať obvinený P. J. svoje právo na obhajobu. Postup vyšetrovateľa Policajného zboru síce nemožno z hľadiska jednotlivých procesných úkonov považovať za ideálny, ale na druhej strane v žiadnom prípade časová postupnosť jednotlivých úkonov vyšetrovateľa Policajného zboru neporušila právo obvineného P. J. na jeho obhajobu.

V súvislosti s ďalšou námietkou obvineného P. J. súvisiacou s porušením práva na obhajobu zásadným spôsobom, ku ktorému malo dôjsť nedoručením uznesenia vyšetrovateľa o pribratie znaleckého ústavu, dovolací súd poukazuje na to, že táto skutočnosť bola namietaná i v odvolacom konaní, pričom odvolací súd sa veľmi podrobne a precízne s touto odvolacou námietkou vysporiadal na strane č. 5, 6 dovolaním napadnutého rozhodnutia, keď v odôvodnení svojho rozhodnutia doslova uviedol :

„Pokiaľ ide o neoznámenie (nedoručenie) uznesenia vyšetrovateľa o pribratí znaleckého ústavu obžalovanému, súd prvého stupňa sa s touto odvolacou námietkou vysporiadal v odôvodnení napadnutého rozsudku správne, zákonu zodpovedajúcim spôsobom a v podstate aj úplne s tým, že ho v tomto smere treba doplniť iba o zistenie, že toto uznesenie bolo vydané 22.07.2011 (č.l. 74-75) a na jeho podklade pribratým znaleckým ústavom bol vypracovaný znalecký posudok už 30.11.2011 a tento policajtovi - vyšetrovateľovi doručený 07.12.2011 (76-78), kým uznesenia o vznesení obvinenia v prejednávanej veci boli vydané až 13.12.2011 a 13.02.2012 a obžalovanému oznámené 05.03.2012 (č.l. 3-6 a 8-9), teda nielen po pribratí znaleckého ústavu, ale aj po tom, čo tento vypracoval a podal znalecký posudok. Teda ani podľa názoru odvolacieho súdu nedošlo týmto postupom orgánov činných v trestnom konaní ani v prípravnom konaní (tobôž nie v konaní pred súdom prvého stupňa) k žiadnemu porušeniu práva obžalovaného na obhajobu. V tejto súvislosti treba tiež upozorniť, že obžalovaný nenavrhol zopakovanie tohto dôkazného prostriedku v prípravnom konaní v dobe nasledujúcej po vznesení mu obvinenia (spolu so svojím obhajcom a vyšetrovateľom im poskytnú možnosť preštudovať spis po skončení vyšetrovania nevyužili, hoci boli o nej riadne a včas upovedomení č.l. 180-181). Z týchto istých dôvodov nepochybil ani súd prvého stupňa, keď na hlavnom pojednávaní uskutočnenom 17.12.2012 tento dôkaz vykonal a to výsluchom Ing. A. Z. ako osoby podieľajúcej sa na spracovaní znaleckého posudku (zákonnosť ktorého postupu napokon ani obžalovaný a jeho obhajca nenamietali, naopak, sami ho písomne pred uskutočnením tohto hlavného pojednávania navrhli (č.l. 202)).“

Dovolací súd k tomu už len dodáva, že v súvislosti so skutkom, ktorý sa stal 29. júla 2011 bolo uznesenie podľa § 147 ods. 1 Tr. por. vyhotovené dňa 2. augusta 2011 a vyšetrovateľovi bol doručený znalecký posudok 9. decembra 2011 (č.l. 142-147 spisu), teda aj v prípade skutku, ktorý sa stal 29. júla 2011 boli tieto úkony vykonané pred uznesením o vznesení obvinenia a pred jeho doručením obvinenému P. J.. Zjednodušene treba túto situáciu uzatvoriť konštatovaním, že v prípade, ak obvinený P. J. nebol v čase vyhotovenia uznesenia o pribratí Kriminalistického a expertízneho ústavu na vypracovanie znaleckého posudku obvinenou osobou, vyšetrovateľ nemal zákonný dôvod mu takéto uznesenie doručovať.

Podľa názoru dovolacieho súdu prezentovanou argumentáciou odvolací súd odôvodnil svoj právny názor, ktorý podľa tvrdenia dovolateľa je v rozpore s názorom obsiahnutým v rozhodnutí najvyššieho súdu, sp. zn. 4Tz 9/2006, z 20. júna 2006 týkajúcim sa legality dôkazu a jeho využitia v rámci trestného konania. V súvislosti s týmto argumentom dovolateľa najvyšší súd pripomína, že nejde o situáciu obdobnú dovolateľovej veci, pretože ak sa aj najvyšší súd v označenom rozsudku zaoberal obdobnou právnou otázkou, okolnosti oboch prípadov boli rozdielne. V namietanej veci rozhodoval o vine a treste okresný súd v spojení s krajským súdom a dovolateľovi bolo v rámci súdneho konania umožnené uplatniť svoje právo na obhajobu, zatiaľ čo v prípade, na ktorý sa odvolával dovolateľ, išlo o situáciu, keď došlo k zastaveniu trestného stíhania ešte pred podaním obžaloby, to znamená, že v naznačenom prípade sa trestná vec ani nedostala do štádia súdneho konania, v ktorom by bolo možné reparovať pochybenia orgánov činných v trestnom konaní (pozri aj III. ÚS 443/2013 zo dňa 26. septembra 2013).

Dovolací súd k tejto časti dovolania uzatvára, že postupom súdu prvého stupňa a postupom odvolacieho súdu nedošlo k porušeniu práva na obhajobu u obvineného P. J. zásadným spôsobom, ale ani iným spôsobom, a preto dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nie je naplnený.

K dovolacej námietke v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Dovolateľ v dôvodoch dovolania nešpecifikuje dôkaz, ktorý mal byť zabezpečený nezákonným spôsobom a na základe ktorého sa celé trestné konanie začalo. Z povahy veci dovolací súd ustanovuje, že týmito dôkazmi môžu byť len veci (omamné a psychotropné látky), ktoré obvinený P. J. dobrovoľne vydal policajtom.

Podľa § 119 ods. 2 Tr. por. za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona. Dôkaznými

prostriedkami sú najmä výsluch obvineného, svedkov, znalcov, posudky a odborné vyjadrenia, preverka výpovede namieste, rekognícia, rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, obhliadka, veci a listiny dôležité pre trestné konanie, oznámenie, informácie získané použitím informačno-technických prostriedkov alebo prostriedkov operatívno-pátracej činnosti.

So subjektívnym výkladom a hodnotením postupu policajných orgánov v predmetnej veci tak, ako ho predkladá dovolateľ v písomných dôvodoch dovolania, sa najvyšší súd nestotožňuje. Na rozdiel od tvrdení dovolateľa je podľa názoru najvyššieho súdu nesporné, že policajti, ktorí plnili svoje povinnosti mali v obidvoch prípadoch informáciu, z ktorej vyplynulo podozrenie, že obvinený P. J. má mať pri sebe drogy. Ich povinnosťou vyplývajúcou zo zákona bolo túto informáciu preveriť a podľa výsledku preverenia ďalej postupovať.

Podľa § 2 ods. 1 písm. b/ zákona č. 171/1993 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o Policajnom zbore) Policajný zbor plní tieto úlohy: odhaľuje trestné činy a zisťuje ich páchatel'ov.

Podľa § 8 ods. 1 zákona o Policajnom zbore pri vykonávaní služobnej činnosti je policajt povinný dbať na česť, vážnosť a dôstojnosť osoby i svoju vlastnú a nepripustiť, aby v súvislosti s touto jeho činnosťou vznikla osobe bezdôvodná ujma a aby prípadný zásah do jej práv a slobôd prekročil mieru nevyhnutnú na dosiahnutie účelu sledovaného jeho služobnou činnosťou. Pri vykonávaní služobnej činnosti je policajt povinný dodržiavať etický kódex policajta, ktorý vydá minister.

Podľa § 8 ods. 2 zákona o Policajnom zbore policajt je pri vykonávaní služobnej činnosti spojenej so zásahom do práv alebo slobôd osoby povinný túto osobu hneď, ako je to možné, poučiť o jej právach, ktoré sú ustanovené v tomto zákone alebo v inom všeobecne záväznom právnom predpise.

Podľa § 8 ods. 3 zákona o Policajnom zbore služobnou činnosťou sa podľa odseku 1 rozumie činnosť policajta spojená s plnením úloh podľa tohto zákona alebo iných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Podľa § 9 ods. 1 zákona o Policajnom zbore policajt v službe je povinný v medziach tohto zákona vykonať služobný zákrok, ak je páchaný trestný čin alebo priestupok alebo je dôvodné podozrenie z ich páchania.

Podľa § 9 ods. 3 zákona o Policajnom zbore služobný zákrok je zákonom ustanovená a v jeho medziach vykonávaná činnosť policajta, pri ktorej sa bezprostredne zasahuje do základných práv a slobôd osoby.

Podľa § 17a zákona o Policajnom zbore policajt je oprávnený požadovať potrebné informácie od osoby, ktorá môže prispieť k objasneniu skutočností dôležitej na odhalenie trestného činu a na zistenie jeho páchatel'a; to neplatí, ak ide o osobu uvedenú v § 17 ods. 5.

Podľa § 17b ods. 1 zákona o Policajnom zbore policajt je oprávnený predviesť osobu na základe dožiadania súdu, orgánu činného v trestnom konaní, správneho orgánu alebo iného orgánu podľa osobitných predpisov. Dožiadanie o predvedenie musí obsahovať osobné údaje podľa § 76a ods. 8 v rozsahu, v akom sú pre dožiadajúci orgán dostupné, ustanovenie osobitného predpisu, na základe ktorého má byť osoba predvedená, a dôvod predvedenia.

Podľa § 18 ods. 1 zákona o Policajnom zbore policajt je oprávnený vyzvať osobu, ak je to potrebné na plnenie úloh podľa tohto zákona, aby preukázala svoju totožnosť dokladom totožnosti.

Podľa § 21 ods. 1 zákona o Policajnom zbore policajt je oprávnený zaistiť na vykonanie potrebných úkonov vec, ak má podozrenie, že tá súvisí so spáchaním trestného činu alebo priestupku a jej zaistenie je potrebné na zistenie skutkového stavu veci alebo na rozhodnutie orgánu činného v trestnom konaní, alebo na rozhodnutie orgánu v konaní o priestupku alebo ak ide o vec, po ktorej pátra polícia iného štátu. Policajt neodkladne vydá osobe, ktorej bola vec zaistená, potvrdenie o zaistení veci s presným opisom

veci, ktorý umožní zaistenú vec identifikovať. Zaistenie veci môže trvať najviac 90 dní, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 23 zákona o Policajnom zbore pri plnení úloh vyplývajúcich z tohto zákona je policajt oprávnený dávať pokyny na zastavenie dopravného prostriedku, zakázať jazdu, plavbu alebo let na nevyhnutne potrebný čas alebo prikázať smer dopravného prostriedku. Policajt je oprávnený vykonať prehliadku dopravného prostriedku,

a/ ak je podozrenie, že používaním dopravného prostriedku, na dopravnom prostriedku alebo v súvislosti s dopravným prostriedkom bol spáchaný trestný čin,

b/ pri pátraní po hľadaných osobách, zbraniach, strelive, výbušnínach, omamných, psychotropných látkach a jedoch a veciach pochádzajúcich z trestnej činnosti alebo súvisiacich s trestnou činnosťou.

Podľa § 34 zákona o Policajnom zbore každý je povinný uposlúchnuť výzvu, pokyn, príkaz a požiadavku policajta alebo strpieť výkon jeho oprávnení podľa ustanovenia § 17 až 33 a oprávnení podľa osobitných predpisov.

Podľa názoru dovolacieho súdu policajti, ktorí v kritickom čase vykonávali úkony vo vzťahu k obvinenému P. J. pri vykonávaní služobného zákroku, ktorým plnili úlohy Policajného zboru, postupovali v súlade s ustanoveniami zákona o Policajnom zbore a pri služobnom zákroku neprekročili rozsah svojich oprávnení, ktoré im dáva zákon o Policajnom zbore na realizáciu služobného zákroku. V postupe policajtov nie je ani náznak šikanovania, svojvôle alebo zlého úmyslu a pri realizácii služobného zákroku plnili úlohy Policajného zboru. Povinnosťou každého policajta je plniť úlohy Policajného zboru nielen na základe inštrukcie pri nástupe do výkonu služby, ale primárne na základe zákona, pričom medzi základné úlohy Policajného zboru patrí odhaľovanie trestných činov a zisťovanie ich páchatel'ov.

Jednotlivé ustanovenia zákona o Policajnom zbore treba vykladať vo vzájomných súvislostiach a nie izolovane. V kritickom čase pri plnení úloh Policajného zboru mali zasahujúci policajti plné právo kontrolovať obvineného P. J.. Postup policajtov nebol neoprávnený. Policajti pri konkrétnom služobnom zákroku neporušili žiadne ľudské práva ani základné slobody obvineného. Povinnosť podľa § 34 zákona o Policajnom zbore, podľa ktorej je každý povinný uposlúchnuť výzvu, pokyn, príkaz a požiadavku policajta alebo strpieť výkon jeho oprávnení podľa ustanovení § 17 až 33 a oprávnení podľa osobitných predpisov obmedzuje správanie človeka s intenzitou a v trvaní, ktoré pri dodržaní obvyklého postupu na strane orgánu verejnej moci netrvajú tak dlho, aby ich bolo možné hodnotiť ako zásah do osobnej slobody, ktorý nie je v súlade s podstatou a zmyslom práva na osobnú slobodu. Výklad „zákonnosti“ postupu policajtov podľa služobných zákrokov, ktorými realizujú úlohy Policajného zboru, dovolaťom, stavia policajtov do postavenia štatistov a pasívnych pozorovateľov trestnej činnosti bez možnosti vykonania služobného zákroku.

Ústava Slovenskej republiky v čl. 19 ods. 2 nezaručuje ochranu súkromného a rodinného života pred akýmkoľvek zasahovaním. Zaručuje ochranu len pred takým zasahovaním, ktoré je neoprávnené. V súlade s účelom práva na súkromie môžu orgány verejnej moci, fyzické aj právnické osoby zasahovať do súkromného a rodinného života iných vtedy, ak ich zasahovanie možno hodnotiť ako oprávnené (I. ÚS 13/2000).

Pod „neoprávneným zasahovaním“ treba rozumieť také zasahovanie, ktoré nemá základ v zákonnej úprave, nesleduje ustanovený cieľ, nedbá na podstatu a zmysel obmedzovaného základného práva a slobody, alebo nie je nevyhnutným a primeraným opatrením na dosiahnutie ustanoveného cieľa. Výsledok posúdenia vzťahu primeranosti medzi namietaným zásahom a sledovanými legitímnymi cieľmi bude závisieť od zistenia, či zásah spočíval v relevantných a dostatočných dôvodoch (I. ÚS 13/2000).

Dovolací súd uzatvára v tejto časti svojho rozhodnutia aj vo svetle judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, že v konkrétnej prejednávanej veci služobný zákrok policajtov bol vykonaný v súlade so

zákonem a policajti neoprávnene nezasiahli do žiadneho základného ľudského práva alebo slobody obvineného P. J., pričom v obidvoch prípadoch zákrok policajtov z hľadiska materiálneho i formálneho zodpovedal stavu veci a zákonu.

Z hľadiska významu zaistenia omamných a psychotropných látok u osoby, ktorá je podozrivá z drogovej trestnej činnosti, je podľa názoru dovolacieho súdu tento úkon nepochybne neodkladným úkonom a hrozí nebezpečenstvo z omeškania, pretože z hľadiska účelu trestného konania nemôže byť v záujme dosiahnutia tohto účelu, aby omamné a psychotropné látky a jedy po zistení ich držiteľa zostali vo fyzickej dispozícii tejto osoby. V predmetnej veci potom možno dôvodne konštatovať, že trestné stíhanie podľa § 199 ods. 1 Tr. por. začalo vykonaním neodkladného úkonu, ktorým bolo zaistenie omamných a psychotropných látok u obvineného P. J.. V súlade so zákonom túto skutočnosť i konštatuje vyšetrovateľ Policajného zboru v obidvoch uzneseniach o začatí trestného stíhania podľa § 199 ods. 1 Tr. por. zo dňa 14. júla 2011, ako i 29. júla 2011. Správne bola potom o tomto úkone - zaistenie veci vyhotovená zápisnica podľa § 89 ods. 1 Tr. por. Jednotlivé úkony na seba nadväzovali a nezodpovedá potom skutočnosti tvrdenie dovolateľa, podľa ktorého postup polície bol celkom zmätočný a nezákonný s tým, že išlo o súčasný postup podľa zákona o Policajnom zbore a podľa Trestného poriadku.

Dovolací súd v týchto súvislostiach poukazuje aj na to, že z hľadiska posúdenia zákonnosti zabezpečenia dôkazov treba primárne brať do úvahy prejav vôle osoby, ktorej sa vydanie a následné zaistenie veci týka, pričom je nesporné, že obvinený P. J. vydal omamné a psychotropné látky dobrovoľne a až sekundárne treba skúmať formálnosť zápisu o vydaní a zaistení veci.

Problematickou použitia dôkazu, ktorý bol získaný nezákonným spôsobom (tzv. „ovocie z otráveného stromu“), sa zaoberal aj Európsky súd pre ľudské práva vo veci Gäfgen proti Nemecku (rozhodnutie z 1. júna 2010), v ktorom konštatoval, že nejde o porušenie čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ak obžalovaný mal v konaní pred súdom v plnej miere uplatniť svoje právo na obhajobu, hoci v predchádzajúcom štádiu trestného konania boli „usvedčujúce“ dôkazy proti nemu získané nezákonným spôsobom vo forme donútenia.

V prejednávanej veci ani k takej situácii, aby existujúce dôkazy boli označené za dôkazy získané nezákonným spôsobom, nedošlo. Obvinený v dovolaní predkladá dovolaciemu súdu vlastné hodnotenie vykonaných dôkazov, pričom skutočnosť, že súdy nižšieho stupňa si neosvojili hodnotenie dôkazov podľa predstáv obvineného, nie je naplnením žiadneho dovolacieho dôvodu.

V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por. dovolací súd konštatuje, že nezistil žiadne pochybenia súdov nižšieho stupňa, ktoré by odôvodňovali záver o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por.

Dovolateľ v samostatnej časti dovolania predkladá dovolaciemu súdu stanovisko k záverom súdov v odôvodnení rozsudku a uznesenia. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na ustanovenie § 371 ods. 7 Tr. por., podľa ktorého dovolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolateľ v dovolaní na podporu svojich tvrdení poukázal na celý rad rozhodnutí súdov rôzneho stupňa bez špecifikácie relevantnej argumentácie k prejednávanej veci.

V súvislosti s aplikáciou judikatúry v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov najvyšší súd primárne pripomína, že podľa ustanovenia § 2 ods. 3, ods. 4 zákona č. 385/2000 Z.z. v znení neskorších predpisov sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a pri rozhodovaní viazaný len Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky a zákonom. Právny názor Ústavného súdu Slovenskej republiky obsiahnutý v jeho rozhodnutí vydanom v konaní podľa čl. 125 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky na základe návrhu súdu je pre súd záväzný. Za podmienok ustanovených osobitnými predpismi je sudca viazaný aj právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí súd vyššieho stupňa.

Z označených zákonných ustanovení je teda nesporné, akými právnymi predpismi je súd pri svojej rozhodovacej činnosti viazaný. Vo svetle okolností pri riešení prejednávaneho prípadu dovolací súd nemá právomoc preskúmať a vyjadrovať sa k rozhodnutiam iných súdov nižšieho stupňa alebo k iným rozhodnutiam iných senátov najvyššieho súdu. Opak by znamenal, že dovolací súd si atrahuje pôsobnosť, ktorá mu nepatrí, a tým by svojvoľne negoval princíp ustanovený v čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (princíp legality), ktorý je jedným zo základných postulátov právneho štátu nevyhnutným aj pre ochranu základných práv a slobôd občanov.

Podľa § 22 ods. 1 zákona č. 575/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov najvyšší súd zverejňuje súdne rozhodnutia zásadného významu a prijíma stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, a to za účelom zabezpečenia ich jednotného výkladu a jednotného používania. Význam takého uverejňovania rozhodnutí, ktorého dôsledkom je aj faktické rešpektovanie tzv. konštantnej judikatúry súdmi je treba vidieť z pohľadu princípu predvídateľnosti práva, ktoré je neopomenuteľným komponentom princípu právnej istoty ako jedného zo znakov právneho štátu, ktorým je Slovenská republika v súlade s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky viazaná. To však v žiadnom prípade neznamená, že všetky rozhodnutia najvyššieho súdu nadobúdajú povahu precedensov alebo sa stávajú tzv. sudcovským právom. Súdne rozhodnutie (judikát) nie je prameňom práva (je len zdrojom argumentačnej sily pre zabezpečenie ústavnej súladnej aplikácie a interpretácie právnych noriem).

Dovolací súd poznamenáva, že podľa čl. 20 bod 1 Rokovacieho poriadku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejneného v Zbierke zákonov pod por. č. 291/2006, kolégium zaujíma stanovisko vtedy, ak došlo k výkladovým rozdielostiam v právoplatných rozhodnutiach a/ senátov tohto kolégia, alebo b/ dvoch alebo viacerých rozhodnutí súdov nižšieho stupňa. Podľa čl. 20 bod 14 Rokovacieho poriadku z prijatého stanoviska vychádzajú sudcovia kolégia pri svojom rozhodovaní.

Dovolaateľ vo svojej argumentácii neodkazuje na žiadne stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Z uvedených dôvodov je zrejmé, že v rozsahu námietok obvineného nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ Tr. por. uplatnené obvineným, a preto najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného P. J. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.